

RURÁLIS TÉRSÉGBEN OKTATÓ PEDAGÓGUSOK VÉLEMÉNYE A GYEREKEK INTERNETHASZNÁLATÁRÓL

TEACHER'S PERCEPTIONS ABOUT INTERNET USAGE OF CHILDREN IN RURAL AREA

GEDŐ JUDIT

Sapientia EMTE, Csíkszereda, Románia

gedo_judit@yahoo.com

Összefoglalás

A tanulmány rurális környezetben dolgozó pedagógusok esetében vizsgálja azt, hogy miként viszonyulnak a tanulók internethasználatához. Az interjúk elemzésére alapozó kutatás hat témakörben mutatja be a pedagógusok viszonyulásának mintáit: negatív megítélések, általános jellemzés, szabályozás, gyakorlati hasznosítás, együttműködés, pozitív megítélések.

Kulcsszavak: pedagógusok, rurális térség, internethasználat

A tanulmány alapjául szolgáló kutatásomban¹ azt vizsgáltam, hogy a rurális térségben dolgozó pedagógusok miként viszonyulnak a gyermekek internethasználatához. Napjainkban az IKT eszközök szerepe rurális környezetben is egyre növekszik. Székelyföldi vonatkozásban „A média hatása a gyermekekre és fiatalokra” kutatási program kérdőíves adatfelvételeitől eltekintve (lásd ezzel kapcsolatban: Gergely 2012, Biró - Gergely 2013, 2015) viszonylag keveset tudunk arról, hogy a pedagógusok miként vélekednek a digitális bennszülöttek internethasználatáról. A Kutatócsoport programja keretében Bodó Julianna tanulmánya a pedagógusok attitűdtípusait térképezte fel (Bodó 2013), Páll Zelinda munkája a városi környezetben dolgozó női pedagógusok attitűdjeit elemezte, (Páll 2016. a, b). Szőcs Erika magyar szakos pedagógusok körében vizsgálta a digitális nyelv hatásait az anyanyelvre nézve (Szőcs 2017). Saját munkám a szakmai megalapozás és a módszertan tekintetében több ponton kapcsolódik ezekhez a kutatásokhoz. A témaválasztást többek között az indokolja, hogy falusi környezetben az iskola és a tanár szerepe nagyon

¹ A tanulmány alapjául szolgáló kutatás TDK dolgozat számára készült, ez elemzés első két pontja konferencia beszámoló formájában megjelent az „Internet az iskolában, internet a családban” című kötetben (szerk. Biró A. Z., Bodó J. Státus Kiadó, Csíkszereda, 2017).

jelentős, főleg abban, hogy a gyerekek milyen szintre jutnak el a digitális eszközök és tartalmak használatában, illetve a digitális tartalmak előállításában.

A kutatás módszertana

A kutatás helyszíne Kápolnásfalu (Hargita megye, Románia), kutatásomat interjúk elemzésére alapoztam. Az interjúk alanyai az V-VIII. osztályokban oktató pedagógusok, férfiak és nők vegyesen, különböző korúak, különböző tantárgyakat tanítanak, a közös bennük az, hogy rurális térségben oktatnak. A félig strukturált interjú – megadott témakörök mellett – lehetőséget adott a vélemények részletesebb kifejtésére is. Összesen tíz interjút készítettem és elemeztem. A lejegyzett interjúk szövegeiből kivonatoltam azokat az állításokat, kijelentéseket, amelyek az IKT eszközök használatára, a digitális bennszülöttekre vonatkoztak, és elvégeztem ezen állítások tartalmi csoportosítását.

Kutatási eredmények bemutatása

A szövegek feldolgozása során összesen 235 állítást kivonatoltam. Ezeket tartalmilag hat témakörbe csoportosítottam, amelyek a következők:

- Negatív megítélések témaköre
- Általános jellemzések témaköre
- A szabályozás témaköre
- Gyakorlati témakör
- Együttműködés témaköre
- Pozitív jellemzők témaköre

Az egyes témakörök bemutatása során jellegzetes példákat, illetve szövegek környezetbe ágyazott állításokat fogok megadni. A témakörök bemutatása mennyiségi sorrendet követ, ez nem tekintendő értékelési eljárásnak.

1. Negatív megítélések témaköre

Ebbe a témakörbe sorolható be a legtöbb állítás (95 kijelentés). A válaszok azt jelzik, hogy az internet használatával a pedagógusok szerint nagyon sok negatívum is jár. A kijelentésekben a hangsúly arra tevődik, hogy mi az, ami negatív a gyerekek internethasználatában, és mi az, amin változtatni kellene.

Néhány jellegzetes példa az állításokból: „Rabul ejti őket az internet.”, „Keveset olvasnak az internet miatt.”, „Az internet felületessé teszi a kapcsolatokat.”, „Agresszív videókat láthatnak az interneten.”, „A valótlan információk miatt elsikla-

nak a lényeges dolgok fölött.”, „Túl sokat használják az internetet, főleg a közösségi oldalakat.”, „Az idejüket lopják az internettel.”, „A kreativitásuk és a gondolkodásuk az internet által visszafejlődött.”, „A túl sok internetezés miatt nem tudnak egymással kommunikálni.”

Jellegzetes narratívák:

„Viszont, ha össze-vissza keresgél, akkor sajnos elég sok valótlan információ, elég sok olyan videó van fent, ami agressziót tartalmaz. Valamelyik nap láttam éppen egyet, ahol tini lányok csapatostul mentek és egy másikat megvertek, mindezt videóra vették és feltöltötték az internetre, és arra gondoltam, hogy ha ezt most a mi tanítványaink látják, akkor mit tanulnak ebből? Azt, hogy így kell viselkedni a társunkkal?”

„Már amikor lehetőségük van, akkor vagy játékra használja vagy Facebookozásra. Csak az a baj, hogy nem veszi észre, hogy tényleg, tényleg rabul ejti, a saját idejéből lop, mert nem a hasznos időtöltésre használja, mert azalatt tanulhatna nyelvet is az interneten, vagy online tanulhatna sakkozni, vagy ha éppen akivel nincsen, mert van ilyen is, hogy egyszerűen nem ér rá a szülő, nincs akivel, de sok minden hasznos dologra lehetne használni az internetet, amiből ő rengeteget profitálhatna később, csak hülyeségre használja, játékra.”

Minden tárgykörben témák szerint is csoportosítottam az állításokat, így ebben a tematikában négy állítástípust azonosítottam be. Az első az internet, mint káros tényező. Például: a kapcsolatok elhanyagolása a digitális bennszülöttek részéről. A következő állítástípus arra vonatkozik, hogy mire használják az internetet, milyen tartalmakat jelenítenek meg általa. A következő típus az interneten talált információkat jelöli, melyeket a diákok rendszerint helytelenül kezelnek. Az utolsó pedig az időhasználatra vonatkozik, miszerint túl sok időt töltenek az interneten.

A negatív attitűdök lehetséges okaiként elsősorban az említhető, hogy a pedagógusok egy másik korosztályba tartoznak, egy teljesen más generációt képviselnek. Ez a korosztály inkább érzi az internet veszélyeit, számukra az internet, annak használata még újszerű, idegen. További lényeges okként említhető a félelem. Félnék attól, hogy az IKT eszközök használatát nem lehet korlátozni, emellett pedig nagy mennyiségű információhoz jutnak a gyermekek, melyet nem tudnak megfelelőképpen kezelni. Egy másik félelemforrás a közösségi oldalak használatához kapcsolódik. Szintén aggodalmat vált ki a tanárokból az internet rendszeres, napi több órányi használata.

2. Általános jellemzések

Összesen 51 kijelentés sorolható ebbe a csoportba. Ezek az általános jellegű állítások leginkább arra irányulnak, hogy a gyermekek mire használják az internetet, illetve hogy milyen a viszonyuk a Facebook közösségi oldallal.

Néhány példa a témakörbe tartozó kijelentésekből: „Az újabb generációk a Facebook-ra teszik a hangsúlyt.”, „Napi rendszerességgel használja.”, „Nem tudják, hogy milyen veszélyeket rejt a Facebook.”, „A gyerekeknek igényük van az internet-használatra.”, „A gyermek internethasználata függ attól, hogy milyen családban nő fel.”, „Információdömping van.”, „Szöveg szinten közelebb állnak hozzájuk az interneten található szövegek.”, „Az internethasználathoz fel kell nőjenek.”, „A diákok digitális kompetenciái hiányosak.”, „A gyerekek ebbe az internetes, digitális világba születtek bele.”

Jellegzetes narratívák:

„Közösségi oldalak böngészésére egyértelműen, tehát, ami képanyag, kép, film, média, filmanyag. Erre. Szövegolvasásra ritkán, mondom én, ha kérem, akkor olvasnak szöveget, de így, hogy soha egytől sem hallottam, hogy olvastam egy cikket vagy olvastam egy mesét vagy rábukkantam egy szövegre.”

„Hát ők szerintem napi rendszerességgel használják, főleg most, hogy mobiltelefonon is lehet internetezni, tehát ez náluk már nem kérdés, hogy mindenkinek Facebook-ja van, tehát gyakorlatilag olyan tanulóval is találkoztam, hogy nem... nem tud e-mailt kezelni, e-mail címet, hanem ő Facebook-on tud értekezni...”

Három állítástípusba soroltam az ebbe a tárgykörbe tartozó állításokat. Az első az internet és a gyerekek közötti kapcsolatot írja le, például azt, hogy mire és mi célból használják az internetet. Egy másik állítástípus azt emeli ki, hogy mi kell a helyes internethasználathoz, illetve a harmadik csoportosítás azt veszi figyelembe, hogy a digitális bennszülötteknek igényük van az internethasználatra. Ezek az állítások arra utalnak, hogy a pedagógusok nem igazán tudják, hogy miként viszonyuljanak a digitális bennszülöttek internethasználatához, és inkább általános jellemzéssel, általánosítással próbálják megragadni azt.

3. A szabályozás témaköre

Ebbe a témakörbe olyan állítások tartoznak – 27 darab kijelentés –, amelyekben a pedagógus utal a szabályozásra, vagy nyíltan ki is mondja, hogy a gyerekek internethasználatát valamilyen módon szabályozni, korlátozni kell. Szerintük a tanár egyik feladata az, hogy szabályozza az internethasználatot az iskolában és minden internettel kapcsolatos tevékenység az ő felügyelete alatt kell történjen. Meglátásaik

szerint ez részben a szülők feladata is. A pedagógusok szabályozási szándéka körvonalazódik ezekből a kijelentésekből. Ellenőrizhetővé szeretnék tenni az internetet és felügyelet alatt szeretnék tartani azt, hogy a gyerekek mit csinálnak a képernyő előtt. Néhány példát sorakoztatok fel a szabályozási szándékra utaló állításokból: „Korlátozni kellene azt, hogy mit használ, mit néz meg.”, „Tizennyolc év fölötti oldalak letiltása.”, „A gyerekek internethasználatát vissza lehessen követni.”, „Kell felügyelni, ellenőrizni az internethasználatukat.”, „Tizenkét éves kor előtt nem szabad a gyerekeket a számítógép, internet közelébe engedni.”, „Szükség van a tanárookra, hogy arra irányítsák a diákok figyelmét az interneten, amerre kell.”

Jellegzetes narratívák:

„...tehát inkább szerintem, sajnos, náluk károsabb ez a hatás, de, hogyha valaki felügyel rá, szülő vagy közbe azért ellenőrzi vagy megnézi, benéz, hogy mivel foglalkozik a gyermek, akkor ő azt tudja szabályozni, és hallottam olyan szabályozást is, nem egy családba, hogy órához van kötve az internet, tehát... vagy gépezés általában, azt mondják, hogy minden nap egy órát gépezhetsz és kész.”

„Hát a jelenlegi fiatal szülők, ők már nincsenek lemaradva, más sincs, én szerintem. Abban esetleg igen, hogy nem igazán tudják hogyan tudnák korlátozni azt, hogy mit használ, mit néz meg. Ebben én azt mondanám, hogy érdemes lenne rákérdezni valaki szakembertől, hogy hogyan tilthatnám le, anélkül, hogy esetleg a gyerek tudja, hogy tizennyolc év fölötti oldalakat például ne nézzen meg, vagy nyomon követheti, hogy mit nézett a gyerek, vissza lehet követni, mint például az előzményeknél ugye.”

Három állítástípus különíthető el. Az első csoportot a „felügyelni”, „ellenőrizni”, „szabályozni” kifejezések jellemzik. A következő típusban a „kell” szóval társult főnévi igenév a támpont, olyan állítások tartoznak ide, mint például: meg kell mutatni, rá kell nevelni, korlátozni kell. A harmadik típusban a szűrés, a tartalmak vagy weboldalak szűrése van jelen, bár ritkébbak ezek a kijelentések.

A szabályozás témaköre azt mutatja, hogy a pedagógusok számára igencsak fontos, hogy a digitális bennszülöttek internethasználatát felügyeljék, illetve szabályozzák. Ez a szabályozási kényszer részben azzal indokolható, hogy a pedagógusok nem tudnak minden gyereket felügyelni iskolai internetezés közben. Másrészt a digitális bevándorlókat zavarja az a tény, hogy nem tudják pontosan meghatározni, hogy egy adott pillanatban mit csinál a gyermek az interneten.

4. Gyakorlati témakör

Ez a témakör (24 kijelentés) azt veszi figyelembe, hogy az internet milyen konkrét feladatok megoldásában segít a gyerekeknek. Az ebbe a csoportba sorolt állítások az internet gyakorlati vagy pragmatikus részét helyezik előtérbe. Ezek az állítások olyan gyakorlati, konkrét feladatok megoldására vonatkoznak, amelyek a pedagógusok meglátása szerint a tanulást segítik elő. Figyelembe kell venni az internetnek ezt az oldalát is, hiszen a gyerekek egyik fő információforrásává vált az internet és rengeteg információt szereznek be onnan. Néhány példát mutatok be ezekre a gyakorlattal kapcsolatos állításokra vonatkozóan: „Videókat néznek az interneten” (a tantárggyal kapcsolatosan), „Letölthető feladatlapokat töltenek ki az internetről.”, „Új információkhoz jut, amit tanórán nem kap meg, vagy a tanár nem tudja átadni.”, „Házi feladathoz keresnek az interneten.”, „Gyorsan juthatnak információkhoz.”, „Vannak, akik interneten keresztül kerülnek kapcsolatba az olvasással.”, „Nagyon sok információt tudnak szerezni az internetről.”

Jellegzetes narratívák:

„Hát előnye, hogy ha okosan tudja felhasználni, tehát meg van mutatva neki, hogy hogyan keressen rá dolgokra, akkor vannak, mert új információkhoz jut, amit esetleg tanórán nem kap meg, vagy tanár nem tudja átadni, esetleg szülő nem tud segíteni benne.”

„Igen. Hasznos, s vannak olyan diákok, akik kimondottan úgy kerülnek kapcsolatba az olvasással, hogy laptopot használhat vagy telefonon keresztül az internetre felléphet.”

Ebben a témakörben négy állítástípus különböztethető meg. Az első típusban, ami a legtöbb állításra jellemző: az információ segítségként jelenik meg. Szinte az összes állításban benne van az, hogy „információ”, ami feladatok megoldásában segít és tudást ad a gyerekeknek. A következő típus cselekvésekre vonatkozik. Ezen állításokban a „hozzájutni”, „keresni”, „beépíteni”, „megérteni”, „utánajárni” kifejezések jelennek meg. Néhány kijelentésben felfedezhető a harmadik állítástípus, amelyre az jellemző, hogy az információkhoz hogyan lehet hozzájutni, és mekkora mennyiség társul hozzá. Ilyen például, hogy gyorsan és könnyen lehet hozzáférni az információkhoz és sok információról van szó. Az utolsó típusban a tartalmakra térnek ki a pedagógusok, amiket a diákok elérhetnek, például videók, feladatlapok. Ilyen típusú kijelentés nagyon kevés van.

A gyakorlati témakörhöz kapcsolódó állítások az internet gyakorlati, vagyis pragmatikus jellegét mutatják meg, hiszen az internet hasznos is lehet a digitális bennszülöttek számára. Azáltal hasznos az internet, hogy a gyerekeknek a konkrét

feladatok megoldásában segít. A pedagógusok megemlítik az internet hasznos jellegét, de ez a kategória a negatív tulajdonságok mellett háttérben van.

5. Együttműködés témaköre

Ez a témakör (17 kijelentés) a pedagógusok együttműködési szándékával kapcsolatos. Javaslatokat fogalmaztak meg arról, hogy hogyan lehetne javítani a gyerekek internethasználatán, hogy az ne rossz hatással legyen rájuk, hanem segítse őket. A segítség révén az internet építse őket, ne rombolja. A segítség által ne csak szórakozásra használják az internetet, hanem információszerzésre, tanulásra, és más hasznos tevékenységre. A tanárok segítséget szeretnének nyújtani a gyerekeknek, hogy megfelelően és biztonságosan használják az internetet és szívesen megtaníttatnak nekik mindezt. Néhány példa ezekre az állításokra: „Az interneten olvasott téves információk esetén fel kell hívni a figyelmét rá.”, „Meg kell a diákokat tanítani arra, hogy a lényeges információkat hogyan szűrjék ki.”, „Meg kell tanítani őket, hogy hogyan keressenek.”, „Azt is meg kell tanítani nekik, hogy milyen kulcsszót írjanak be.”, „Meg kell tanítani nekik, hogy mire figyeljenek oda.”, „Meg kell mutatni nekik, hogy ez egy munkaeszköz.”, „Játékosan tanulja meg, hogy mire jó és mire lehet használni az internetet.”

Jellegzetes narratívák:

„Hát, hogyha dolgot készítene, akkor itt az iskolába is használhatják a felszerelést, és... és mi arra... arra próbáljuk ezzel rászoktatni vagy tanítani, hogy értelmesen használják az internetet. Tehát annyit, amennyi munkájukhoz szükséges.”

„Túl sok. Igen, igen. Pontosan. Ilyen... ilyen dömping van, információdömping van, amiből nagyon nehéz kiszűrni a lényegét. Tehát már nagyon gyakorlott kell legyél, és erre meg kell tanítani a diákokat is, hogy a lényeges információt szűrjék ki, ne keressenek. Tehát egyáltalán a keresni, hogy hogyan keressenek, ha kell, például a Google-ba. Tehát azt is meg kell tanítani neki, hogy milyen kulcsszót írjon be, hogy mire figyeljen oda.”

Az adott témakörben az állástípusok alapján elmondható, hogy nincs nagy változatosság, két típus különíthető el egymástól. Az első típust a tanítás, tanulás jellemzi: meg kell tanítani a gyerekeknek az internet helyes használatát. Alig néhány állításban jelenik meg a második típus, amelyben a „megmutatni”, „rászoktatni”, „fejleszteni kell” kifejezések szerepelnek.

Az együttműködés témakörébe sorolt állítások azt jelzik, hogy a pedagógusokban kevés az együttműködési szándék, kevés javaslatot tesznek arra, hogy a digitális

bennszülöttek internethasználatán változtassanak, javítsanak. Csak ritkán merül fel az, hogy a gyerekeket segíteni kellene az internet helyes és biztonságos használatában. Ritkák az olyan kijelentések, hogy meg kellene tanítani vagy mutatni a digitális bennszülötteknek, hogy mire és hogyan használják az internetet.

6. Pozitív jellemzők témaköre

Ez a témakör a gyerekek internethasználatával kapcsolatos pozitívumokat csoportosítja (14 kijelentés). Ezek az állítások arra vonatkoznak, hogy milyen értelemben „többek” a digitális bennszülöttek a digitális bevándorlóknál. Melyek azok a jellemzők, amelyeknek révén „előnyösebb” helyzetben vannak az internethasználatban a digitális bevándorlókkal szemben? Egy ilyen komoly „előny” például az, hogy beleszülettek a digitális világba, amely egy internet által uralt világ és ezáltal már szinte magától értetődően kezelik az internetet. A következő példák jellemzik a témakört: „A gyermek felvilágosult internethasználat szempontjából.”, „Értik az internethasználatot.”, „Annak ellenére, hogy senki nem tanította nekik, mégis magától értetődően kezelik az internetet.”, „Jól eligazodnak az interneten.”, „Jobban értenek a digitális világ kezeléséhez.”, „Magasabb szinten állnak ezen a téren, mint a felnőttek.”

Jellegzetes narratívák:

„Hát, szerintem le vannak, habár nem mindenki, mert persze vannak szakemberek, de még egy tizenegy éves gyermek olyan dolgokat tud csinálni, amit a szülei szerintem még nem tudnak.”

„Hú, nagyon le vannak maradva. Ezek a gyermekek beleszületnek. (...) Más, amikor vele születünk, a szülőszobában mindjárt az okostelefonnal jönnek ki, teljesen más.”

Ebben a témakörben két állítástípust határoztam meg. Az első általánosabb abból a szempontból, hogy szintén igékkel jellemezhető, ezek az „értik”, „tudják”, „értenek hozzá” igék. A legtöbb állításban ezek szerepelnek. Pár állításban jelenik meg a második típus, miszerint a gyerekek magától értetődően használják az internetet.

Az interjúkban kevés olyan állítás van, amelyek azzal kapcsolatosak, hogy a digitális bennszülötteknek az internethasználat következtében pozitív jellemvonásaik is vannak.

Következtetések

A rurális térségben dolgozó pedagógusok inkább a negatív tulajdonságokat helyezik előtérbe a digitális bennszülöttek internethasználatával kapcsolatosan, annak ellenére, hogy az internethasználatnak nyilvánvalóan pozitív jellemvonásai is vannak. Ennek következménye lehet, hogy a gyermekek internettel kapcsolatos tudását nem aknázzák ki a tanítási gyakorlatban, nem alakul ki bennük a megfelelő együttműködési készség annak érdekében, hogy javuljon a digitális bennszülöttek internethasználata.

Ugyanakkor az is tapasztalható, hogy a negatív hozzáállásuk okán nem látják az internet gyakorlati, pragmatikus szerepét, így nem is hasznosítják kellőképpen. Sok általános jellegű kijelentést fogalmaznak meg, amikor a gyerekek internethasználatáról van szó, és ez arra utal, hogy egyelőre nem nagyon tudnak mit kezdeni azzal a kihívással, amit az internethasználat kitermelt.

A szabályozást fontosnak tartják, arra törekednek, hogy ellenőrizni, illetve felügyelni tudják a gyerekek internethasználatát. Fontos számukra, hogy az irányítás az ő kezükben legyen, úgy vélik, hogy ez a tanári szerepkörhöz tartozik. A szövegek tanúsága szerint a pedagógusokban kevés a tényleges együttműködési szándék, még nem tudatosították magukban, hogy ők kell a gyerekeknek megtanítsák az Internet használatát. Kevés állításban jelenik meg az a vélemény, hogy a gyerekek értik, tudják az internet használatát és magától értetődően kezelik azt, ami arra utal, hogy a pedagógusok kevésbé értékelik ezeket a „jó” tulajdonságokat.

Irodalomjegyzék

- Biró A. Z., Gergely O. (szerk.) (2013): Ártalmas vagy hasznos internet? – A média hatása a gyermekekre és fiatalokra. Státus Kiadó, Csíkszereda.
- Biró A. Z., Gergely O. (szerk.) (2015): Kihívások és megoldások. – A média hatása a gyermekekre és fiatalokra. Státus Kiadó, Csíkszereda.
- Bodó J. (2013): Internethasználat és oktatás. In: Biró A. Z., Bodó J. (szerk.) 2013. Internethasználat vidéki térségben. - A média hatása a gyermekekre és fiatalokra. Státus Kiadó, Csíkszereda. <http://kamintezet.ro/sites/default/files/BodoJ.pdf>
Letöltve: 2017. 01. 17.
- Gergely O. (szerk.) (2012): A média hatása a gyermekekre és fiatalokra. Konferencia, Csíkszereda, 2012. május 7-8. Státus Kiadó, Csíkszereda.

- Páll Z. (2016. a): Digitális bevándorlók: Általános- és középiskolákban oktató női pedagógusok az IKT eszközök iskolai hasznosításáról. Szakdolgozat: Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és PR szak. Csíkszereda.
- Páll Z. (2016. b): Női pedagógusok véleménye az IKT-használatáról vidéki oktatási környezetben. In: Biró, A. Z., Bodó, J. (szerk.) 2016. Internet – Iskola – Anyanyelv - A média hatása a gyermekekre és fiatalokra. Státus Kiadó, Csíkszereda, pp. 144-165.
- Prensky, M. (2001): Digitális bennszülöttek, digitális bevándorlók. On the Horizon (NBC University Press), 9(5) http://goliat.eik.bme.hu/~emese/gtk-mo/didaktika/digital_kids.pdf Letöltve: 2017. 03. 07.
- Szűcs E. (2017): A digitális nyelv hatása az anyanyelvre magyar szakos pedagógusok és diákok szemszögéből. Pro Scientia Ruralis (A Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány folyóirata), II évfolyam, 2017/1., Státus Kiadó, Csíkszereda, pp. 181-191.

Abstract

The study examines teacher's perceptions about internet usage of children/pupils in rural areas. The research is based on analysis of interviews and presents the models of attitudes in six themes: negative perceptions, general characterization, rules, practical utilization, cooperation, positive perceptions.

Keywords: teachers, rural area, internet usage